

STANDARDY OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY

(Standardy Ochrony Małoletnich)

Oddziału Koszalińskiego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Koszalinie

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży w Oddziale Koszalińskim PTTK, zwane dalej „Standardami” zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi *Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich*.
2. Procedura określa:
 - 1) najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa Małoletnich, będących uczestnikami zajęć edukacyjnych lub korzystających z innej oferty edukacyjnej realizowanej przez Oddział Koszaliński PTTK (zwane dalej: „Oddziałem”), podczas których reprezentant Oddziału (zwany dalej: „Działaczami”) ma kontakt z Małoletnimi;
 - 2) zasady weryfikacji Działaczy, mających kontakt z Małoletnimi.
3. Ilekroć w Standardach jest mowa o:
 - 1) Działaczu – należy przez to rozumieć wszystkie osoby zaangażowane w organizację imprez turystycznych (m.in. członków PTTK, wolontariuszy), a mające kontakt z Małoletnimi poprzez zaangażowanie w działalność Oddziału;
 - 2) Krzywdzenie Małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę Małoletniego, w tym jego zaniedbywanie, przez jakąkolwiek osobę, w tym działaczy Oddziału;
 - 3) Małoletni – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;
 - 4) Opiekun Małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o Małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
 - 5) Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Zarząd Oddziału do sprawowania nadzoru nad realizacją niniejszych Standardów.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnimi,
a Działaczami Oddziału oraz między Małoletnimi podczas zajęć

§ 2

1. Zarząd jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie Standardów w Oddziale.
2. Zarząd zapoznaje Działaczy Oddziału ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami.

§ 3

1. Zarząd przed dopuszczeniem Działaczy do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich sprawdza Działacza w Rejestrze Sprawców Przystępstw na tle Seksualnym (zwanym dalej „Rejestrem”). Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18 roku życia.
2. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w punkcie 1.
3. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec Działacza postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko Małoletniemu, Zarząd niezwłocznie odsuwa takiego Działacza od wszelkich form kontaktu z Małoletnimi.

§ 4

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez Działaczy w kontaktach z Małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Działacze mający bezpośredni kontakt z Małoletnimi powinni wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny.

2. Działacze zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z Małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat, bądź działanie wobec Małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi Małoletnimi każdy Działacz zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych.
4. Decyzje dotyczące konkretnego Małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych Małoletnich.
5. Działacze monitorują sytuację i dobrostan Małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji, zachodzących pomiędzy Działaczami a Małoletnimi oraz pomiędzy samymi Małoletnimi.
6. Działacz, który ma świadomość, iż Małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z Małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

§ 5

1. Działacze, o których mowa w § 4 ust. 1, w kontakcie z Małoletnim:
 - 1) odnoszą się z należytym szacunkiem, wspierając go w pokonywaniu trudności, uwzględniając jego umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz potrzeb edukacyjnych;
 - 2) traktują każdego Małoletniego równo bez względu na płeć, orientację seksualną, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
 - 3) promują zasady „dobrego wychowania” i podejmują działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw;
 - 4) starają się udzielać odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i wieku Małoletniego;
 - 5) nie zawstydzają Małoletniego, nie lekceważą i nie obrażają;
 - 6) nie podnoszą głosu, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - 7) nie dopuszczają stosowania przemocy wobec Małoletniego w jakiegokolwiek formie;
 - 8) nie dotykają Małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany;
 - 9) powstrzymują się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą Małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu.
2. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny Działacza z Małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - 1) pomoc Małoletniemu ze szczególnymi potrzebami w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a Małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę;
 - 2) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe, gry terenowe itp.).

§ 6

Działacze mają zakaz:

- 1) utrwalania wizerunku Małoletniego (filmowanie, nagrywanie, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych Działacza;
- 2) proponowania Małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji psychoaktywnych oraz spożywanie ich wspólnie z Małoletnimi lub w jego obecności;
- 3) zapraszania Małoletniego bez zgody ich opiekunów prawnych (np. rodziców) do swojego miejsca zamieszkania i utrzymywania z nim relacji poza zajęciami.

Rozdział 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji
w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego

§ 7

1. Działacze zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia Małoletnich.

2. W przypadku powzięcia przez Działacza podejrzania, że Małoletni jest krzywdzony, to ma on obowiązek niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Zarząd lub inną osobę wskazaną przez Zarząd w formie ustnej, a także na piśmie – w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej zaopatrzonej w podpis zaufany lub osobisty, poprzez przedłożenie stosownej notatki służbowej. 3
3. Po przekazaniu informacji, o której mowa w ust. 2, Zarząd lub Działacz, który powziął informację o zagrożeniu powinien:
 - 1) w przypadku podejrzania, że życie Małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby (np. policja, pogotowie ratunkowe). Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej. Podjęte czynności dokumentuje się w formie notatki służbowej;
 - 2) w przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie Małoletniego przez Działacza lub współpracownika Oddziału, osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z Małoletnimi, do czasu wyjaśnienia sprawy. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego przez powołaną Komisję, która potwierdzi nieprawidłowość, Zarząd w zależności od ustalonej nieprawidłowości powiadamia o nich właściwe służby oraz rozważa rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia. Z przebiegu postępowania sporządza się protokół;
 - 3) w przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie Małoletniego przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) Zarząd informuje o tym opiekunów prawnych dziecka i ustala z nimi sposób postępowania. Jeśli zgłoszenie dotyczy opiekunów prawnych dziecka lub nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego organu lub wdraża procedurę wskazaną w pkt. 1 niniejszego paragrafu. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, do których sprawa została przekazana. Zarząd dokumentuje podjęte czynności w formie notatki;
 - 4) w przypadku podejrzania krzywdzenia Małoletniego przez innego Małoletniego np. podczas rajdów pieszych lub innych działań organizowanych przez Oddział (np. na zajęciach edukacyjnych, podczas warsztatów edukacyjnych) Działacz, który powziął informację o zagrożeniu powinien przeprowadzić rozmowę z Małoletnim podejrzewanym o krzywdzenie oraz niezwłocznie poinformować o zdarzeniu opiekuna Małoletniego obecnego podczas zajęć.

Rozdział 4

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony Małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utwalonymi w innej formie

§ 8

1. Oddział podczas imprez turystycznych i innych zajęć edukacyjnych nie udostępnia Małoletnim dostępu do urządzeń elektronicznych, ani do sieci WI-FI, o ile nie wynika to z potrzeb imprez turystycznych i zajęć edukacyjnych i nie zostało uzgodnione z opiekunem Małoletniego uczestniczącym w zajęciach.
2. Oddział zapewniając Małoletnim dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, zobowiązany jest podejmować działania zabezpieczające Małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności należy zainstalować oraz aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem oraz filtrujące treści.
3. W miarę możliwości Działacze Oddziału powinni informować Małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Oddział w miarę możliwości zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. W czasie zajęć edukacyjnych Działacze powinni sprawować nadzór nad treściami, do jakich dostęp mają Małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.

Rozdział 5

Zasady ochrony wizerunku Małoletniego

§ 9

1. Działacze uznając prawo Małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku Małoletniego. Działacz nie może utrwalać wizerunku dziecka (np. filmowanie, fotografowanie, nagrywanie dziecka), podczas zajęć lub innych form aktywności bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Upublicznianie wizerunku Małoletniego przez Działaczy w jakiegokolwiek formie (np. fotografia, nagranie wideo, film) m.in. na portalach społecznościowych czy stronach www wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
3. Jeżeli wizerunek Małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku Małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział 6

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie Działaczy Oddziału do ich stosowania

§ 10

1. Zarząd obowiązany jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Weryfikacja dokonywana jest przez Zarząd lub osobę przez niego wyznaczoną.
3. Wyznaczona osoba jest odpowiedzialna za przygotowanie Działaczy Oddziału do stosowania Standardów, zaznajamia ich z treścią Standardów. Zaleca się przeszkolenie Działaczy ze stosowania Standardów.
4. Osoba odpowiedzialna monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach, prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
5. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów, osoba odpowiedzialna przekazuje Zarządowi.
6. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Zarząd.

Rozdział 7

Postanowienia końcowe

§ 11

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy są opublikowane na stronie internetowej Oddziału pod adresem: koszalin.pttk.pl
3. Standardy mogą być również wywieszane (np. skrócona wersja) w widocznym miejscu, gdzie prowadzone są zajęcia edukacyjne.
4. Standardy zostają przekazane opiekunom przy zapisach na imprezy i zajęcia edukacyjne w formie pisemnej lub elektronicznej.
5. Z uwagi na incydentalny kontakt Działaczy z Małoletnimi – dalsze kroki, w tym ustalenie planu wsparcia Małoletniego, po ujawnieniu krzywdzenia, w zakresie nie objętym w §7, pozostawia się właściwym podmiotom, do których została przekazana sprawa.
6. Każdy Działacz lub współpracownik Oddziału przed dopuszczeniem do realizacji obowiązków związanych z Małoletnimi podlega weryfikacji.
7. Oddział zobowiązuje wszystkich Działaczy i współpracowników do zapoznania się z niniejszym Regulaminem i przestrzegania go.
8. W przypadku korzystania z usług podmiotów trzecich, celem organizowania imprez turystycznych i zajęć edukacyjnych dla Małoletnich Oddział wymaga, aby podmiot ten zaakceptował niniejszy Regulamin i zobowiązał się (w tym własnych Działaczy i współpracowników delegowanych do wykonywania zadań na rzecz Oddziału) do przestrzegania jego zapisów, w szczególności weryfikował niekaralność Działaczy, podejmujących się działań z Małoletnimi.